

Тема 2. Управління та його психологічні закономірності

Ознаки, форми, функції та принципи управлінського процесу. Прості та складні системи управління. Управлінські відносини як категорія психологічної науки. Принципи та психологічні закономірності управлінських відносин. Структура діяльності керівника, її складові та їх психологічний контекст.

Мотивація у системі функцій управління. Мотив, стимул, потреба. Теорії мотивації. Мотиваційний процес. Мотиваційний моніторинг. Психологічні аспекти організації мотиваційного процесу.

Сутність та характеристика фундаментальних законів психології управління: закон невизначеності відгуку, закон неадекватності відображення людини людиною, закон неадекватності самооцінки, закон розщеплення змісту управлінської інформації, закон самозбереження, закон компенсації.

Прояви та наслідки психологічних закономірностей управлінської діяльності. Характеристика законів Паркінсона, принципів Пітера та законів Мерфі.

Практичні заняття

Основні питання для опрацювання та поточного контролю:

1. Управління: ознаки, форми, функції та принципи.
2. Психологічні закономірності управлінських відносин.
3. Мотивація у системі функцій управління.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Прості та складні системи управління.
2. Психологічні аспекти реалізації функцій управління.
3. Характеристика законів Паркінсона, принципів Пітера та законів Мерфі.

Рекомендована література

Основна література

1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посібник – Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Беліченко А. Г., Воронкова В. Г., Мельник В. В. Етика ділового спілкування : навч. посібн. – Львів: Магнолія, 2019. – 312 с.
3. Деркач Л. М., Шевяков О. В., Бурлакова І. А., Братчікова Ю. К., Соловійова Д. В., Мельничук Д. П. Когнітивна наука : навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2021. 320 с.
4. Менеджмент соціальних конфліктів / О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, І. В. Петренко, О. Г. Цукур; за наук. ред. І. В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. – 77 с.
5. Психологія професійної діяльності : підручник / за ред. С. К. Шандрука. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 256 с.
6. Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова; 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: НФаУ, 2018. 140 с.

Допоміжна література

1. Зачосова Н., Мельничук Д., Морару-Бурлеску Р. Кадрова політика в умовах VANI World: мотиваційні інструменти управління інтелектуально-кадровою, соціальною та економічною безпекою організації. *Review of transport economics and management*. 2022. Вип. 8(24). С. 89-96.
2. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Мотивація діяльності людини : навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. – Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 154 с.

3. Мельничук Д.П., Сапон Д.М., Черниш О.А. Психічне здоров'я, соціальні установки та уявлення щодо якості життя: гуманітарна експертиза міжпоколінних комунікацій інструментами психологічного аналізу. *Humanistic expertise as a strategy for developing the future culture : scientific monograph*. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2022. pp. 185–211.
4. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. – К.: Ліра-К, 2020. 564 с.
5. Москалець В. П. Психологія особистості : підручник, вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2020. 435 с.
6. Музиченко-Козловський А. В. Основні елементи механізму мотивування працівників. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2019. Вип. 21.6. С. 361–367.
7. Оксютрович М.О., Мельничук Д.П. Конструктивні стратегії поведінки особистості у психогенних кризових ситуаціях. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. Вип. 1(69). С. 253–260.
8. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник : навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.
9. Психологічна діагностика мотивації особистості до навчання в умовах інформаційного суспільства : монографія / Н. В. Пророк, Л. О. Кондратенко, Л. М. Манилова та ін. ; за ред. Н. В. Пророк. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 131 с.
10. Melnychuk D., Chernysh O., Mohelnytska L., Panchenko O. Human capital management: the training technologies of psychological and pedagogical support in extreme socio-demographic transformations. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. Вип. 4(68). С. 36–46.
11. Sheviakov, O., Kornienko, V., Burlakova, I., & Slavska, Y. Psychological support for the development of rehabilitation potential of power structures specialists. *Public Administration and Law Review*, 2022. № 1, pp. 58–65.
12. Storozhuk, S. Psychological aspects of image formation as an important indicator of performance in the current context of corporate culture development. *Public Administration and Law Review*, 2021. № 3, pp. 72–79.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.
2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://learn.ztu.edu.ua>.
3. globalEDGE / Michigan State University. URL: <https://globaledge.msu.edu>.
4. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Сервіс Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua>.